

поєднанні авокадо з морепродуктами. Завдяки ніжній консистенції і нейтральному смаку авокадо також добре поєднується з гірчицею, різними видами перцю, лимонним соком, часником, кедровими горіхами і зеленню. Авокадо також поєднується з хлібом, тому найчастіше використовують авокадо для бутербродів. Авокадо не піддається термічній обробці, так як це може погіршити його смакові якості. Тому абсолютно немає ніякої необхідності його смажити, варити, тушувати тощо.

Найвідомішою стравою, яку готують з авокадо, вважається гострий соус гуакамоле. Соус добре поєднується з нежирною яловичиною, тушкованими і свіжими овочами, рисом, картоплею, зеленню, морепродуктами, рибою. Гуакамоле можна начиняти тарталетки, подавати його до тостів і канапе. Із м'якоті авокадо можна готувати різноманітні соуси та супи. Варіація приготування супів-пюре з авокадо безліч, адже з авокадо поєднується дуже багато продуктів.

Отже, рекомендую включати в свій раціон авокадо, бо він входить в список найбільш цінних продуктів харчування. Насамперед використовувати в якості аперитиву, наприклад у вигляді фруктового салату з авокадо, грейпфрута, апельсина, малини і горішків. Кашку з авокадо можна додавати в молочні коктейлі, смузі і навіть у дитячі кашки. Адже чим раніше звикаєш до хорошого – тим швидше воно стане основою здорового і щасливого життя, і авокадо надає таку можливість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авокадо: Користь і шкода. URL: <http://elle.pp.ua/avokado-korist-i-shkoda/>. (дата звернення: 24.02.2020)
2. Страви з авокадо. Рецепти швидко і смачно/ URL: <http://love4ukr.ru/kulinarija/14076-stravi-z-avokado-recepti-shvidko-i-smachno.html>. (дата звернення: 24.02.2020)
3. Авокадо. Несолодкий фрукт, який завоював світ/ URL: <https://ua.korrespondent.net/lifestyle/fooddrinks/1536542-avokado-nesolodkij-frukt-yakij-zavoyuvav-svit/>. (дата звернення: 24.02.2020)

Андрій ЛЯШКО,

студент 3 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Науковий керівник: **Оксана ГОРПИНІЧ,**

к. е. н., доцент (БДПУ)

КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Актуальність. Необхідною умовою ефективного функціонування механізму саморегулювання ринкової економіки є конкуренція. Вона є важливою рушійною силою розвитку ринкової економічної системи. Конкуренцію породжують об'єктивні умови ринкового господарювання: різні форми власності на засоби виробництва; повна економічна відокремленість і свобода вибору господарської діяльності товаровиробників, їх повна економічна залежність від кон'юнктури ринку; боротьба за джерела сировини, ринки збуту виробленої продукції, сфери

використання капіталу з метою отримання найбільшого прибутку.

Ступінь досліджуваності проблеми. Процес дослідження конкуренції часто становить собою імовірнісне явище. Комплексний системний підхід дослідження конкуренції нерідко підмінюється епізодичними заходами, які спрямовано на вивчення рівня цін конкурентів, стану ринкової кон'юнктури. Тому узагальнення теоретичних підходів щодо наукової сутності конкуренції та обґрунтування дослідження конкуренції є своєчасним і актуальним.

Мета і методи дослідження. Метою написання тез є спроба теоретично обґрунтувати вплив конкуренції на розвиток економіки країни.

Сутність дослідження. Конкуренція означає суперництво між учасниками ринкового господарства за найвигідніші умови виробництва, продажу і купівлі товарів.

Боротьба на ринку великої кількості різних товаровиробників і постачальників ресурсів за споживача – об'єктивний економічний закон. Закон конкуренції відображає взаємозалежність і причинно-наслідковий зв'язок між економічними суб'єктами, можливостями виробництва товарів та послуг, які потрібні споживачам, і можливостями реалізувати їх з максимальною економічною вигодою для всіх суб'єктів ринкової економіки [1]. Такий вид економічних відносин існує тоді, коли виробники товарів виступають як самостійні суб'єкти, які бажають виграти у конкурентів позиції у виробництві та реалізації своєї продукції. В ринкових відносинах конкуренцію можна розглядати як закон товарного господарства. Вона є одним з регуляторів пропорцій суспільного виробництва, що стимулює його ефективність, фактором утворення середньої норми прибутку, формування ринкової вартості товару, диференціації товаровиробників за доходами, реалізації матеріального інтересу товаровиробників.

Конкуренція, в чистому виді, має безліч позитивних факторів. Вона є рушійною силою ринкової економіки. В умовах конкуренції перемагає той, хто створює високоякісну продукцію при найменших затратах виробництва на основі науково-технічних досягнень, передової організації праці. Конкуренція приносить користь суспільству: стимулює економію матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, примушує постійно вдосконалювати якість виробленої продукції. Вона є єдиною можливим засобом досягнення збалансованості між попитом і пропозицією. За допомогою формування ринкової ціни, конкуренція забезпечує збалансоване співвідношення між суспільними потребами та суспільним виробництвом [2].

В період після 2008 р. і протягом десятиліття спостерігається спад конкурентних можливостей українських товаровиробників, на що вплинули негативні прояви корупції [3].

Основні висновки. В теорії конкуренція генерує дійові стимули для того, щоб господарюючий суб'єкт не заспокоювався на досягнутому; відкриває реальні можливості для вільного вибору господарського маневру для всіх учасників економічних відносин; культивує саме ринковий компонент практичних навичок та знань. І це все стимулює економічне зростання країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конкуренція: сутність, види і роль у ринковій економіці URL : https://pidruchniki.com/11510513/politekonomiya/konkurenciya_sutnist_vidi_rol_rinkoviy_ekonomitsi_antimonopolna_diyalnist_derzhavi (дата звернення: 03.03.2020).
2. Конкуренція як категорія ринкової економіки URL : http://ru.osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21842/ (дата звернення: 01.03.2020).
3. Щербак А.В. Конкуренція як фактор економічного зростання: світовий досвід та українські реалії. *Економіка України*. 2018. № 8. С. 3-15.

Ольга МАЄВСЬКА,
студентка 4-го курсу
гуманітарно-економічного факультету
Науковий керівник: **Ганна КОСТЕНКО,**
к.е.н., доцент (БДПУ)

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність. Децентралізація виробництва та перебудова в фінансово-економічному секторі вимагають від підприємств гнучкої системи формування фінансового потенціалу, а також вміння швидко пристосовуватися до різких змін як в внутрішньому, так і зовнішньому середовищі. У наш час підприємства мають швидко реагувати на ринкові зміни, якщо хочуть мати високий рівень конкурентоспроможності. У зв'язку з цим, фірма повинна збільшувати обсяги виробництва, слідкувати за якістю випущеної продукції, ефективно використовувати виробничі, трудові, матеріальні ресурси та контролювати рівень збільшення або зменшення фінансового потенціалу. Внаслідок цього залишається актуальним питання дослідження проблеми методичних та практичних аспектів ефективності управління фінансовим потенціалом підприємства.

Ступінь досліджуваності проблеми. Методологічною базою даного дослідження стали праці Бикової В.Г., Єгорова П.В., Левченко Н.М.

Мета і методи дослідження. Метою даного дослідження є визначення головної мети формування та контролю фінансового потенціалу підприємства, а також основних його завдань.

При виконанні дослідження були використані методи синтезу, аналізу, дедукції, індукції та опису.

Сутність дослідження. У наш час, коли кожне підприємство прагне забезпечити стрімкий зріст своєї діяльності, воно змушене проводити реструктуризацію, і при цьому, важливим залишається питання про пошук вигідних джерел фінансування, забезпечення фінансової автономності та платоспроможності, створення ефективної облікової політики. Виходячи з цього, під управлінням фінансовим потенціалом підприємства доцільно розуміти комплекс заходів щодо управління фінансовими ресурсами підприємства з метою отримання економічної вигоди і безперервності його життєдіяльності [2].

Головною метою забезпечення ефективного управління фінансовим